

***SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU
WSPIERANIA RODZINY W 2023r. W GMINIE
BRZOSTEK ORAZ PRZEDSTAWIENIE
POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ
PRZEDMIOTOWYCH ZADAŃ W 2024r.***

Brzostek, 20 luty 2024r.

BURMISTRZ BRZOSTKU

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA 2023 r.
ORAZ PRZEDSTAWIENIE POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ
W 2024r.**

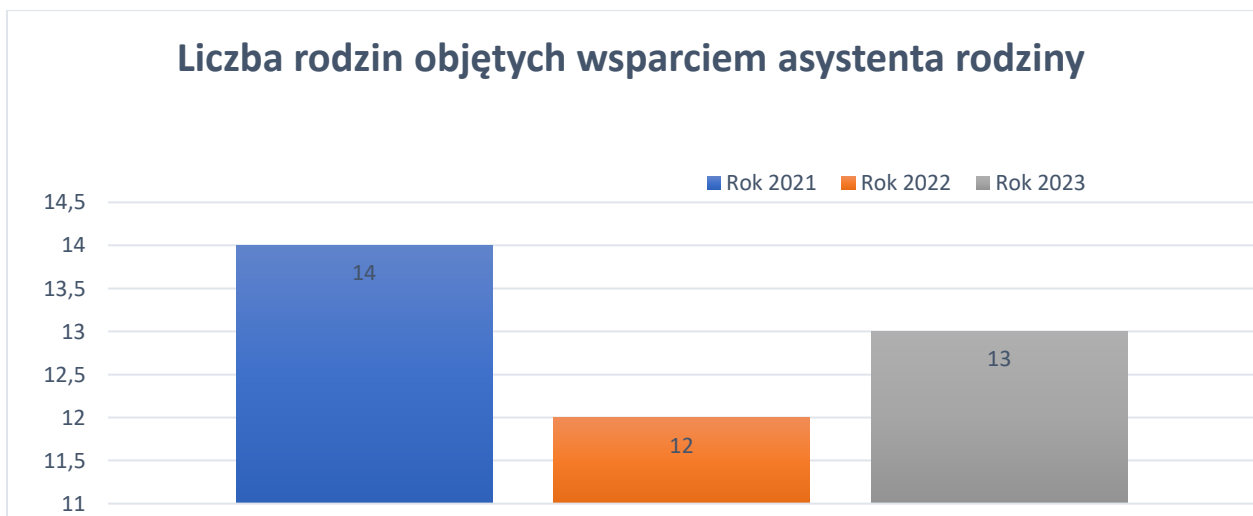
I. WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie obrazuje działania podejmowane przez gminę Brzostek w zakresie wspierania rodziny w 2023 r. oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją przedmiotowych zadań w 2024 roku. W gminie Brzostek podejmowanych jest szereg działań na rzecz dziecka i rodziny. Nadal jednak występują problemy i negatywne zjawiska społeczne, które w sposób pośredni, bądź bezpośredni mają wpływ na rodzinę. Rodziny borykają się z wieloma problemami, prowadzącymi do powstawania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, uprawnienia, zasoby i możliwości.

Prezentowane poniżej sprawozdanie obrazuje działania podejmowane w ramach wszechstronnej pracy z rodziną, której celem było wsparcie oraz ukazanie właściwych kierunków w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

II. DANE DOTYCZĄCE RODZIN OBJĘTYCH WSPARCIEM ASYSTENTA RODZINY W 2023r.

W 2023r. ze wsparcia asystenta rodziny skorzystało 13 rodzin. Na poniższym wykresie przedstawiono liczbę rodzin wspieranych przez asystenta w latach 2021 – 2023.

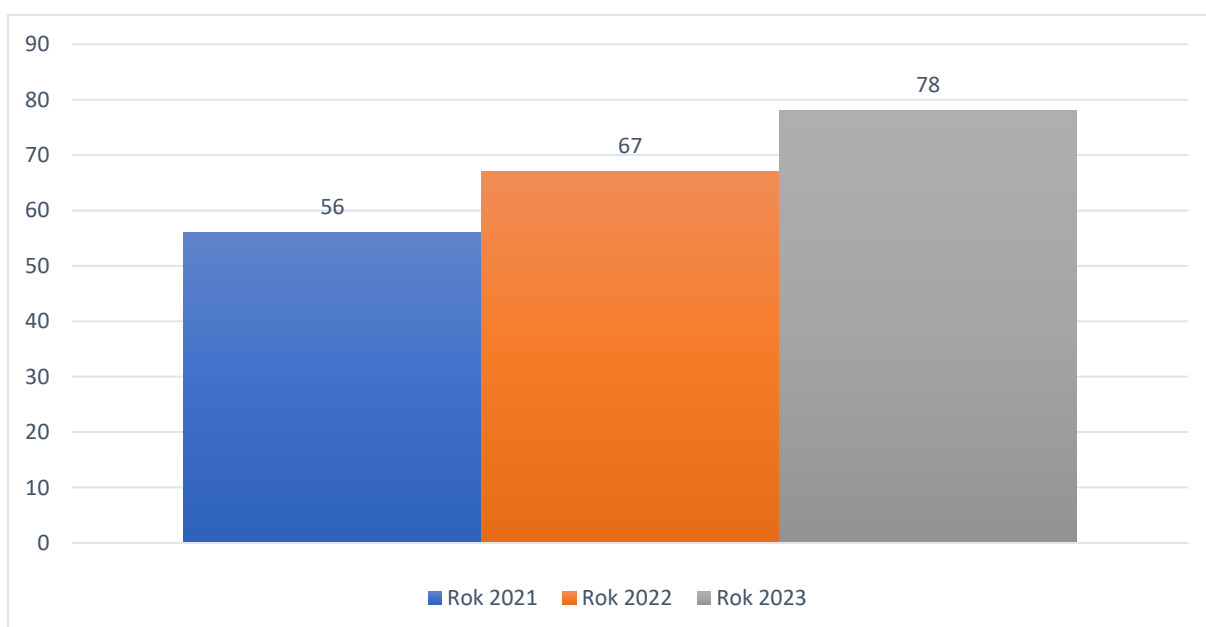
Wykres nr 1. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta

Źródło: opracowanie własne

Asystent rodziny podejmuje z nią współpracę na zasadzie dobrowolności, lub na podstawie postanowienia sądu rodzinnego. W 2021r. sąd zobowiązał **3** rodziny do współpracy z asystentem rodziny, w 2022 r. asystent na mocy postanowienia sądowego współpracował z **4** rodzinami, natomiast w 2023 r. z **3** rodzinami.

Biorąc pod uwagę okres, jaki asystent pracuje z rodziną należy zaznaczyć, iż jest on uzależniony przede wszystkim od dwóch czynników, tj. liczby dysfunkcji występujących w rodzinie oraz zaangażowania wszystkich członków rodziny w realizację działań prowadzących do osiągnięcia zamierzonych celów. Analizując przeciętną długość czasu pracy asystenta z rodziną należy zauważyć, iż ten czas ulega systematycznemu wydłużeniu. Głównym powodem takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim fakt, iż rodzina, która potrzebuje wsparcia asystenta z reguły jest rodziną wieloproblemową, gdzie praca asystenta jest konieczna nie tylko na płaszczyźnie opiekuńczo-wychowawczej. Często w tych środowiskach występują uzależnienia, przemoc, wieloletnie zaniedbania w sferze umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, itp. Wykres nr 2 wskazuje przeciętny czas pracy asystenta z rodziną w latach 2021-2023.

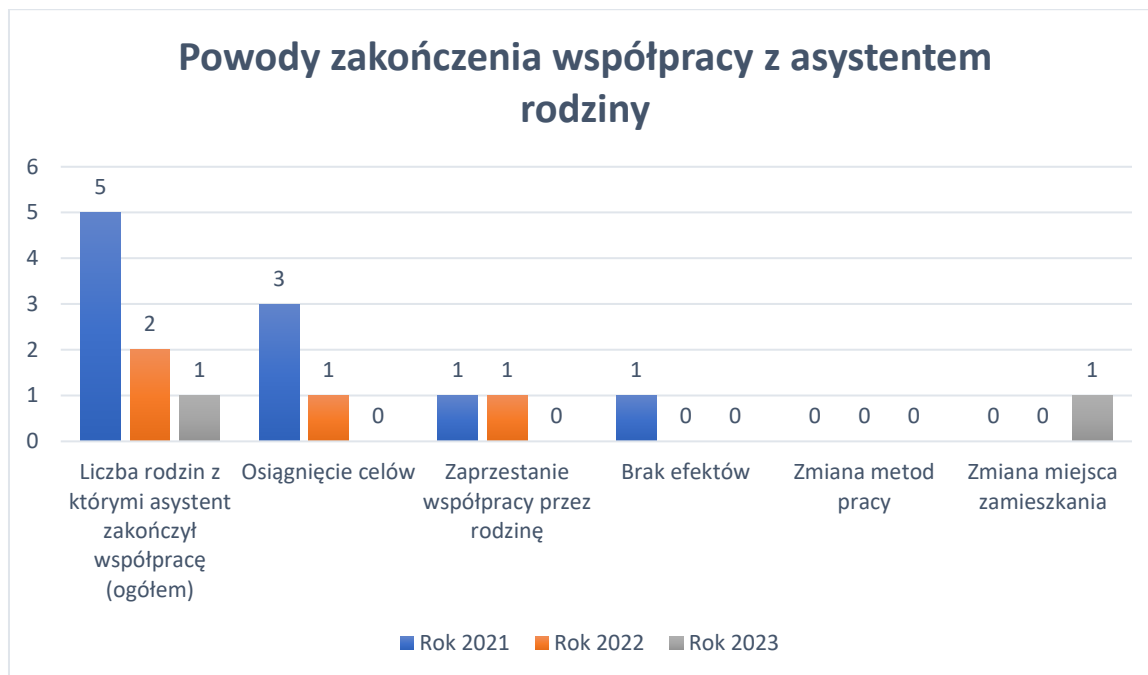
Wykres nr 2. Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną

Źródło: opracowanie własne

Rodziny, co do zasady podejmują współpracę z asystentem dobrowolnie i w każdej chwili mogą z niej zrezygnować. Najczęściej kończy się ona wraz z osiągnięciem założonych wspólnie z członkami danej rodziny celów. Powody, ze względu na które asystenci kończyli pracę z rodzinami na przestrzeni lat 2021-2023 przedstawia Wykres nr 3.

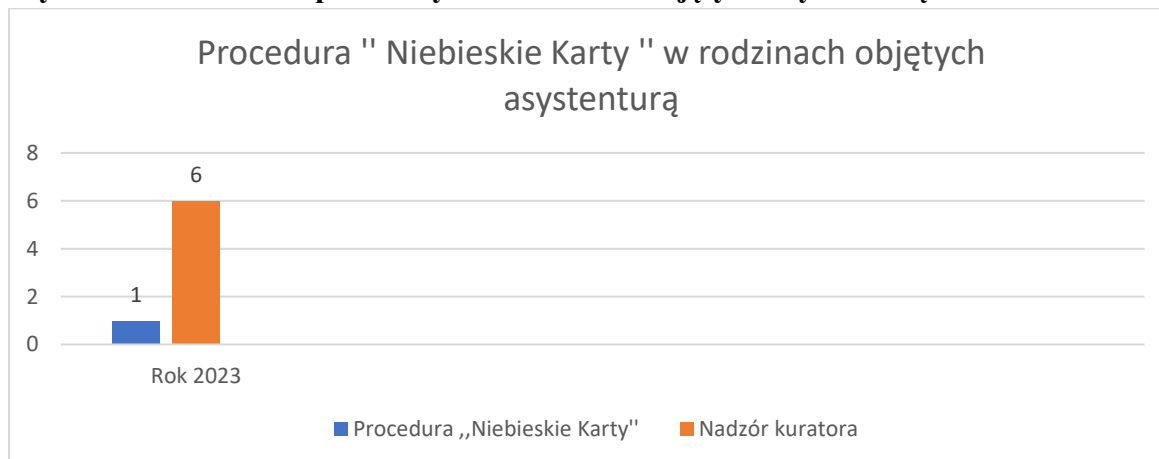
Wykres nr 3. Powody zakończenia współpracy z asystentem rodziny

Źródło: opracowanie własne

W rodzinach objętych wsparciem asystent napotyka różnorodne problemy związane z ich funkcjonowaniem. Wśród nich są także problemy związane z występowaniem przemocy w rodzinie. W 2023r. wobec 1 rodziny objętej wsparciem asystenta prowadzono procedurę „Niebieskie Karty”, natomiast nadzorem kuratora zostało objętych 6 rodzin.

Wykres nr. 5 Problem przemocy wśród rodzin objętych asystenturą

Źródło: opracowanie własne

Jak wspomniano już wcześniej rodziny, które współpracują z asystentem borykają się z różnorodnymi dysfunkcjami i problemami. Tabela Nr 1 przedstawia najczęstsze problemy występujące w tych rodzinach oraz efekty współpracy z asystentem rodziny.

Tabela Nr 1 Problemy występujące w rodzinach oraz efekty osiągnięte poprzez współpracę z asystentem rodziny w 2023r.			
Problem	Liczba rodzin	Efekty współpracy	Liczba rodzin
brak zatrudnienia	6	podjęcie zatrudnienia	5
brak umiejętności dysponowania posiadanymi środkami	4	nabycie umiejętności prawidłowego gospodarowania rodzinnym budżetem	1
zadłużenia	4	całociowe, lub częściowe spłacenie zadłużeń	4
problemy lokalowe	4	poprawa sytuacji lokalowej	3
niewydolność opiekuńczo-wychowawcza	11	poprawa umiejętności opiekuńczo-wychowawczych	3
zaniedbania zdrowotne	6	poprawa sytuacji zdrowotnej w rodzinie	6
wycofanie społeczne dzieci	4	nabycie kompetencji społecznych przez dzieci	1
brak umiejętności dbania o higienę	5	prawidłowe nawyki higieniczne	2
problemy alkoholowe	7	podjęcie działań zmierzających do zaprzestania nadużywania alkoholu	6
niezaradność życiowa	4	podniesienie wydolności życiowej	1
trudności dzieci w szkole	8	poprawa wyników dzieci w szkole	4
nieprawidłowe relacje interpersonalne między członkami rodziny	4	poprawa relacji interpersonalnych w rodzinie	2

III. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

„ **Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Brzostek** ” zakłada realizację następującego celu głównego: wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także wzmacnianie roli i funkcji rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dzieci.

Cele szczegółowe Programu:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego poprzez dostarczenie usług i świadczeń rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych.
2. Kształtowanie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu tych funkcji.
3. Budowanie sieci wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
4. Podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.
5. Podnoszenie świadomości i wiedzy społeczności lokalnej z zakresu systemu wspierania rodziny i roli rodziny jako naturalnego środowiska wychowawczego.

IV REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W 2023 r. ORAZ POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PRZEDMIOTOWYCH ZADAŃ NA 2024r.

Zgodnie z art. 176 zadaniem własnym gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest:

1.Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.
„ Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Brzostek ” został uchwalony przez Radę Miejską w Brzostku w dniu 29 grudnia 2021 r.

Tabela Nr 2 przedstawia realizację w 2023 r. zadań zamieszczonych w w/w Programie.

Tabela Nr 2.Działania zrealizowane w ramach Programu w 2023r.

Rodzaj zadania – wg. Programu	Wskaźnik realizacji-wg. Programu	Realizacja w 2023r.
zapewnienie pomocy materialnej rodzinom wymagającym wsparcia	liczba rodzin, którym udzielono pomocy finansowej,	201 rodzin zostało objętych pomocą finansową w ramach ustawy o pomocy społecznej
dożywianie dzieci i uczniów w placówkach oświatowych	liczba dzieci i uczniów dożywianych w placówkach oświatowych	197 dzieci zostało objętych dożywianiem w szkole/przedszkolu
zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, w tym bezpiecznego schronienia w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy	liczba osób doświadczających przemocy, którym udzielono wsparcia	z powodu występowania przemocy w rodzinie w 2023r. MGOPS Brzostek udzielił pomocy 3 rodzinom w formie finansowej
zabezpieczenie środków finansowych na	liczba dzieci pozostających w pieczy zastępczej	dla 10 dzieci finansowano pobyt w pieczy zastępczej.

współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej		
realizacja wsparcia dla uczniów w postaci stypendium szkolnego	liczba uczniów, którzy otrzymali stypendium szkolne	w okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023r. stypendium szkolne otrzymało 300 uczniów. Przyznano również 4 zasiłki szkolne.
zabezpieczenie specjalistycznego wsparcia w formie usług i poradnictwa dla rodzin	liczba rodzin korzystających ze specjalistycznego wsparcia	6 osób z rodzin, w których występował problem przemocy domowej skorzystało ze wsparcia psychologa, który wypracował 72 godzin poradnictwa.
prorowadzenie pracy środowiskowej przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny z wykorzystaniem zasobów rodziny i środowiska lokalnego	liczba rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi objętych wsparciem pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny	pracownicy socjalni pracowali z 16 rodzinami, gdzie zdiagnozowano trudności opiekuńczo-wychowawcze, natomiast asystent rodziny realizował działania w 12 rodzinach
monitorowanie sytuacji dziecka po zakończeniu pracy z asystentem rodziny	liczba rodzin pozostających w monitoringu po zakończeniu pracy z asystentem rodziny	W 2023r. asystent monitorował jedną rodzinę z którą zakończył współpracę w grudniu 2022r. W 2023r. asystent rodziny zakończył również współpracę z rodziną ze względu na zmianę miejsca zamieszkania poza teren gminy Brzostek
praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	liczba rodzin biologicznych pozostających we współpracy z pracownikiem socjalnym/asystentem rodziny	w 2023r. asystent i pracownik socjalny współpracowali z 1 rodziną biologiczną
zwiększenie świadomości środowiska lokalnego na temat zjawiska uzależnień, przemocy	liczba wykładów/szkoleń/prelekcji z zakresu uzależnień, przemocy skierowane do rodziców	w 2023r. szkoły zrealizowały łącznie 3 spotkania profilaktyczne dla rodziców, w tym wywiady, warsztaty, szkolenia. W ramach kampanii "Postaw na rodzinę" Koła Gospodyń Wiejskich oraz szkoły

		zorganizowały łącznie 17 pikników rodzinnych.
opracowanie i/lub propagowanie materiałów informacyjno – edukacyjnych skierowanych do rodzin	liczba opracowanych i/lub rozdystrybuowanych materiałów edukacyjnych	zakupiono materiały informacyjne w ramach kampanii “ Postaw na Rodzinę” w ilości 1310 ulotek, plakatów które rozdysponowano w szkołach na terenie Gminy Brzostek.
organizowanie i podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin z dziećmi	liczba wykładów/szkoleń/prelekcji z zakresu uzależnień, przemocy, itp. skierowanych do rodziców,	szkoły zrealizowały łącznie 3 spotkania profilaktyczne dla rodziców, w tym pikniki rodzinne, warsztaty, wywiadówki i szkolenia dla rodziców.
umożliwienie podnoszenia kwalifikacji pracownikom działającym na rzecz dziecka i rodziny	liczba szkoleń/ warsztatów oraz liczba uczestników tych działań	asystent rodziny uczestniczył w 1 szkoleniu

2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny – w 2023r. asystent rodziny wziął udział w szkoleniu pn „, Etapy asystentury rodziny w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem” oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”.

3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa – w 2023r. Ośrodek zatrudnił 1 asystenta rodziny. W 2023r., oprócz zadań wykonywanych przez asystenta, rodziny miały możliwość skorzystania ze wsparcia psychologa. Psycholog prowadził poradnictwo dla rodzin, gdzie występuje problem przemocy, łącznie **72** godzin, oraz udzielił **24** godzin poradnictwa dla osób z rodzin, gdzie występuje problem uzależnienia od alkoholu. W roku 2023r. w ramach „, Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Brzostek” utworzono grupę wsparcia dla rodzin będących w kryzysie. Grupa prowadzona była przez psychologa który udzielał porad oraz konsultacji, wspierał w rozwijaniu przez rodziców umiejętności opiekuńczo-wychowawczych,

b)organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających – w 2023r. na terenie gminy Brzostek nie funkcjonowała rodzina wspierająca. Dodać należy, iż jedna z rodzin, z którą współpracuje asystent rodziny de facto jest objęta wsparciem rodziny wspierającej, chociaż w sposób niesformalizowany. Rodzina , która udziela pomocy rodzinie dysfunkcyjnej nie jest jednak zainteresowana wiązaniem się w tym zakresie umową, o której mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

c)prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci – jest to zadanie własne gminy wynikające z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych,
- specjalistycznej, gdzie organizowane są zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, logopedyczne,
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę, gdzie realizowane są działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

W 2023r. na terenie gminy Brzostek nie funkcjonowała placówka wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W styczniu 2024r. wśród mieszkańców gminy Brzostek przeprowadzono badanie ankietowe dt. problemów społecznych. Według **42 %** respondentów głównym problemem w zakresie edukacji stanowi brak placówki wsparcia dziennego, w której dzieci mogłyby przebywać po zakończonych zajęciach w szkole.

4.Finansowanie:

- a. podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny – w 2023r. na doksztalcanie asystenta rodziny przeznaczono kwotę **350,00 zł**. W 2024r. również zaplanowano środki w budżecie na ten cel,
- b. kosztów związanych z udzielaniem pomocy dla rodzin wspierających – w 2023r. nie funkcjonowała rodzina wspierająca, nie były więc ponoszone wydatki związane z jej działalnością. Jeżeli w 2024r. zostanie podpisana umowa z rodziną wspierającą, wówczas jej koszty zostaną sfinansowane z budżetu Ośrodka.

5.Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – w 2023r. na finansowanie pobytu dzieci z terenu gminy Brzostek w pieczy zastępczej przeznaczono kwotę **78 774, 45 zł**. Wydatki na ten cel zostały ujęte również w budżecie Ośrodka na rok 2024. Należy zaznaczyć, iż niestety systematycznie rośnie liczba rodzin, których dzieci są umieszczane w pieczy zastępczej. Generuje to koszty dla gminy, ponieważ musi ona partycypować w kosztach utrzymania tych dzieci w pieczy zastępczej.

6.Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego– w 2023r. zostały sporządzone i przekazane sprawozdania rzeczowo finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej a także sprawozdanie finansowe w ramach Programu ‘ ‘ Asystent rodziny’ ’.

7.Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem, lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy – w 2023r. asystent rodziny zakończył współpracę z jedną rodziną. Powodem zakończenia współpracy była zmiana miejsca zamieszkania rodziny poza teren gminy Brzostek. W 2023r. asystent monitorował sytuację dziecka w rodzinie, z którą zakończył współpracę w miesiącu grudzień 2022r. Monitoring trwał trzy miesiące.

Z wymienionych powyżej zadań na terenie gminy Brzostek nie jest realizowane zadanie dotyczące funkcjonowania placówki wsparcia dziennego oraz rodzin wspierających. Wobec powyższego, aby system wspierania rodziny znajdującej się w kryzysie był kompletny i spójny, zasadnym jest uzupełnienie go o brakujące elementy, przy jednoczesnej kontynuacji działań scharakteryzowanych w niniejszym sprawozdaniu.

Burmistrz

Wojciech Staniszewski